

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania K. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 stycznia 2012 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 16 lutego 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2011 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawcy K. K. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 lipca 2010 r., którym oddalono odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 kwietnia 2010 r., odmawiającej przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną, w której zarzucił naruszenie art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w związku z art. 3, 10 i 13 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o

nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych. Zdaniem skarżącego, Sąd Apelacyjny dokonał błędnej interpretacji wskazanych przepisów, przyjmując, że wnioskodawca na podstawie umowy o pracę zawartej w celu nauki zawodu nie świadczył pracy w szczególnych warunkach w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 1 września 1964 r. do 15 października 1967 r. Wobec tego Sąd niesłusznie odmówił wnioskodawcy uznania tego okresu zatrudnienia za okres pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów emerytalnych. Z tych przyczyn ubezpieczony wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej, bowiem jego zdaniem jest ona oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący dodatkowo podniósł, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. *Aw odniesieniu do dawnych pracowników młodocianych podejmujących czynności w zakresie prac zaliczanych do pracy w warunkach szkodliwych na potrzeby ich uprawnień emerytalnych*. Według skarżącego, w tym zakresie nie były dotąd ogłaszane orzeczenia Sądu Najwyższego, a przynajmniej takie orzeczenia nie są mu znane ani nie powoływały się na nie orzekające w tej sprawie Sądy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się, w jaki sposób należy wykazywać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, przyjmując, że powoływanie się na tę okoliczność wymaga od skarżącego wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa, a więc tego, że zastosowanie przepisu błędnie interpretowanego spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego brakami widocznymi bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). Tego wymagania skarżący nie spełnił, skoro swój wywód poświęcony tej kwestii ograniczył w zasadzie do stwierdzenia, że skarga jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398(9) § 1 pkt 4". Nie można przy tym uznać za wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej odwołania się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bowiem przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) jest odrębnym wymaganiem skargi kasacyjnej niż sformułowanie wniosku w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Nie zachodzi także potrzeba wykładni § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w odniesieniu do dawnych pracowników młodocianych podejmujących czynności w zakresie prac zaliczanych do pracy w warunkach szkodliwych. Problem ten był już przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 24 kwietnia 2009 r., II UK 334/08 (OSNP 2010 nr 23-24, poz. 294) - wydanym w sprawie o niemal identycznym stanie faktycznym, jak rozpoznawana - przyjął, że młodociany odbywający naukę zawodu w ramach umowy zawartej z zakładem pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz. 226 ze zm.), posiadał wprawdzie status pracownika w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym oraz ubezpieczeniu społecznym, jednakże okres nauki zawodu połączonej z obowiązkiem dokończenia się w zasadniczej szkole zawodowej nie stanowił okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej na zasadach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy w szczególności wywiódł, że dla spełnienia wymagania wykonywania pracy w szczególnych warunkach - dla celów emerytalnych - istotne

jest to, czy taka praca była przez pracownika faktycznie wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla stanowiska, na którym takie warunki występowały. Jeśli więc przez cały okres zatrudnienia na podstawie umowy o naukę zawodu ubezpieczony pracował jako uczeń na warunkach wynikających z tej umowy (w tym zawartego w niej zastrzeżenia, że do jego czasu pracy podlegał wliczeniu czas doksztalania w wymiarze do 18 godzin tygodniowo, bez względu na to czy nauka odbywała się w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy), a zgodnie z ówczesnymi regulacjami ustawowymi młodociani przyjęci do pracy byli obowiązani do doksztalania się w celu ukończenia pełnej szkoły podstawowej lub do doksztalania się zawodowego lub ogólnokształcącego, natomiast młodociani zatrudnieni w celu nauki zawodu obowiązani byli do doksztalania się w zakresie obranego zawodu, to wynika z tego wniosek, że ubezpieczony - jako uczeń trzyletniej zasadniczej szkoły zawodowej dla pracujących - nie mógł wykonywać i faktycznie nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac określonych w art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach (o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia), z którymi łączyło się wykonywanie zatrudnienia na stanowisku pracy, do wykonywania której był przyuczony. Doksztalanie w rozumieniu art. 12 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. nie oznaczało bowiem nic innego, jak zajęcia teoretyczne w warunkach szkolnych (tak samo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2011 r., II UK 169/10, LEX nr 786387).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania może nastąpić, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości. Chodzi przy tym o przypadki, gdy określony przepis prawa nie doczekał się jeszcze wykładni, bądź jest ona niejednolita (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231 oraz z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365). Nie występuje natomiast potrzeba wykładni przepisu (istotne zagadnienie prawne), jeżeli interpretacja jest ustalona w orzecznictwie i została uwzględniona przez sąd drugiej instancji (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01,

OSNP 2003 nr 18, poz. 436 oraz z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205).

Skoro w odniesieniu do pracowników młodocianych, którzy w latach 60-tych minionego wieku odbywali naukę zawodu w ramach umowy zawartej z zakładem pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r., wykładnia przepisu § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze została już ustalona przez Sąd Najwyższy a Sąd Apelacyjny przyjął ją w zaskarżonym wyroku, to nie ma powodów do tego, aby wniesiona przez ubezpieczonego skarga kasacyjna została rozpoznana.

Z powołanych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.